

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Častrov, okres Pelhřimov

Častrov 104, 394 63 Častrov

Identifikátor školy: 600 061 256

Termín konání komplexní inspekce: 22. – 24. říjen 2002

Čj.	113 183/02-2556
Signatura	kk3bw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Častrov je organizační složkou obce. Je zřízována obcí Častrov. Sdružuje základní školu, mateřskou školu a školní jídelnu. V tomto školním roce je základní škola organizována jako dvoutřídní s pěti ročníky. V I. třídě jsou spojeni žáci 1. a 3. ročníku, ve II. třídě jsou žáci 2., 4. a 5. ročníku. Základní školu navštěvuje 18 žáků.

Ve všech ročnících základní školy je vyučováno podle vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola ve znění dodatků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Jako cizí jazyk je ve 4. a 5. ročníku vyučován německý jazyk.

Ve školním roce 2002/2003 je kromě předmětů učebního plánu v jednorodinové týdenní dotaci vyučován nepovinný předmět pohybové hry. Sezónním způsobem pracuje jeden zájmový útvar – zdravotnický kroužek.

V tomto školním roce nejsou ve škole žádní integrovaní žáci.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku předmětů učebního plánu zajišťují tři pedagogičtí pracovníci. Jeden z nich splňuje podmínky pro vzdělání stanovené platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy. Předměty učebního plánu český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti v I. třídě jsou vyučovány bez vzdělání požadovaného platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy. Předměty učebního plánu prvouka, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti ve II. třídě jsou vyučovány bez vzdělání požadovaného platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy. Nepovinný předmět pohybové hry je vyučován bez vzdělání požadovaného platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy.

Pro výuku předmětů tělesná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova a pracovní činnosti jsou spojováni žáci všech ročníků. Spojování všech ročníků zejména v tělesné výchově není vhodné z hlediska vývoje žáků, jejich motorického rozvoje, jejich konkrétní pohybové úrovně. K výuce předmětu český jazyk v 1. a 3. ročníku jsou v jedné hodině týdně přiřazováni žáci 5. ročníku, kteří jsou vyučováni vlastivědě. K výuce předmětu český jazyk ve 3. ročníku v jedné hodině týdně jsou přiřazováni žáci 4. a 5. ročníku, kteří jsou vyučováni vlastivědě. Rovněž v jedné hodině týdně je kombinována výuka předmětu prvouka ve 2. a 3. ročníku

s výukou předmětu výtvarná výchova v 1. ročníku. Vzhledem k tomu, že výuka je zajišťována pedagogy bez požadovaného vzdělání, je uváděné spojování výuky po stránce přípravy a organizace vyučování pro pedagogy velmi náročné.

Jako poradní orgán se pravidelně schází pedagogická rada. Z jednání jsou pořizovány zápisy, které mají průměrnou vypovídací hodnotu. Metodické orgány nejsou vzhledem k velikosti školy a počtu pracovníků ustanoveny. Z téhož důvodu není ustanoven výchovný poradce. Péče o začínající a nekvalifikované pracovníky probíhá na základě každodenních kontaktů a má neformální charakter. Ředitelka školy doporučila vyučujícím zpracovat na jednotlivé vyučovací hodiny přípravy. Kontrola činnosti těchto pracovníků je realizována. Záznamy z hospitací jsou dokladovány a mají dobrou vypovídací hodnotu. Vliv kontrolní činnosti na plánování není z předložených dokumentů zřejmý. Jeden ze dvou pedagogů, kteří vyučují bez vzdělání požadovaného platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku, absolvuje v současnosti distanční formu studia speciální pedagogiky. Ředitelka školy i učitelé se průběžně zapojují do vzdělávacích akcí.

Organizační struktura odpovídá podmínkám školy. Vnitřní režim upravuje dokument „Vnitřní řád Základní školy Častrov“ a dále „Školní řád“. Vnitřní řád se jen okrajově zabývá právy žáků, ačkoli jsou práva žáků v průběhu výchovně vzdělávacích činností neformálně uplatňována. Ve vnitřním řádu jsou patrné formulační nepřesnosti. Souhrnně obě vnitřní normy respektují požadavky stanovené platnou právní normou. Ve škole pracuje žákovská samospráva. Informovanost žáků, pracovníků školy i rodičů je zajištěna zejména při průběžných neformálních kontaktech a dále i na pravidelně svolávaných jednáních.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou v základní škole hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pro výuku jsou v základní škole využívány dvě kmenové učebny, v některých případech i kabinet. V kabinetu je instalována informační technika a je v něm umístěna žákovská a učitelská knihovna. Pro výuku tělesné výchovy a pracovních činností je využíván areál školy, pro výuku tělesné výchovy slouží malá tělocvična, chodba školy a v rámci obce i travnaté hřiště a nově zbudované hřiště s písčítým povrchem. V uplynulém období byla přičiněním zřizovatele školy, obce Častrov, mj. provedena rekonstrukce sociálního zařízení, zhotoveny nové podlahy v kabinetě a v tělocvičně a do oken byly instalovány žaluzie. Z hlediska estetičnosti prostředí mají učebny i škola celkově průměrnou úroveň.

Z hlediska pomůckového vybavení je škola vybavena základními pomůckami pro podporu výuky většiny předmětů zvoleného vzdělávacího programu. K dispozici je ucelená řada učebnic, dostatek pracovních sešitů. Průběžně je doplňován fond obou knihoven. Pedagogové mohou používat funkční základní didaktickou techniku (např. magnetofon, gramofon, KP 8 Super, diaprojektor). Kromě čtyř nových počítačů a jedné barevné tiskárny instalovaných v rámci projektu „Internet do škol“ jsou k hrám využívány další dva starší počítače. Nové počítače jsou využívány i v rámci výuky některých předmětů – např. českého jazyka, matematiky a vlastivědy. I když je patrná finanční podpora ze strany zřizovatele, přidělené finanční prostředky doposud neumožnily nákup novější didaktické techniky. Škole chybí kopírovací stroj, video, barevný televizor, přehrávač kompaktních disků. Pro výuku předmětu

pracovní činnosti jsou k dispozici pouze květinové záhony, záhony se zeleninou chybějí. Nejhorší materiální podmínky jsou pro výuku předmětu tělesná výchova. Současné vybavení neumožňuje plnit v plném rozsahu požadavky učební osnovy pro tento předmět (např. pro nácvik učiva gymnastiky škola nemá můstek, trampolínu a kozu, chybí vybavení pro některé atletické disciplíny apod.). Pomůckové vybavení pro tělesnou výchovu je nevyhovující.

Materiální zdroje jsou využívány efektivně. Škola stále nemá k dispozici dostatek finančních prostředků na pomůckové vybavení, které by umožňovalo plnit v celém rozsahu přijatý vzdělávací program.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola ve znění dodatků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Týdenní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky i hodinové dotace pro jednotlivé předměty jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu.

Učivo jednotlivých předmětů je rozvrženo v tematických plánech učiva. Tyto plány zajišťují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Tematické plány učiva pro některé předměty jsou zpracovány velmi stručně, v obecné rovině, bez potřebné konkretizace učiva, specifikace činností a kompetencí, kterých by žáci měli dosáhnout. Některá učební témata uváděná osnovami nejsou v tematických plánech uvedena. V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno obsahové neplnění učebních osnov.

Povinná dokumentace je vedena v rozsahu stanoveném platnou právní normou. Zachycuje průkazně průběh vzdělávání v základní škole. Při kontrole třídních knih, třídních výkazů, katalogových listů a záznamů o práci v nepovinném předmětu a zájmovém útvaru byly zjištěny menší administrativní nedostatky – především v úplnosti vedených zápisů. Ve škole není vedena evidence výpůjček ze žákovské a učitelské knihovny.

Kontrolu naplňování učebních plánů a osnov zajišťuje při průběžných neformálních kontrolách ředitelka školy. Systém kontroly, který garantuje rozpracování učebních témat učebních osnov do tematických plánů učiva, není plně funkční.

Vzdělávací program Základní škola je plněn. Týdenní hodinové dotace jsou v souladu s učebním plánem. Probírané učivo je v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech učebního plánu programu Základní škola

Výuku předmětů zajišťují tři pedagogičtí pracovníci. Požadavky na vzdělání stanovené platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy splňuje pouze jeden z nich. Absence způsobilostí zpravidla neměla ve většině sledovaných hodin výrazný vliv na kvalitu výuky.

V hodinách vyučující motivačně působili na žáky. Užívány byly výchovné aspekty učiva. Učivo bylo zpravidla aktualizováno, předávané informace byly spojovány s praxí. Ve sledovaných hodinách byla uplatňována zpětná vazba a v závislosti na ní byly využívány korekční postupy a žákům byla poskytována účinná individuální pomoc. Při výuce nebylo až na jednu výjimku využíváno vzájemné hodnocení žáků, nebyla podporována sebereflexe a sebehodnocení žáků. Sledované hodiny probíhaly v příznivé atmosféře. Žáci zpravidla měli možnosti uplatnit své názory, vznést dotazy. Tyto možnosti využívali. Vyučující jen sporadicky zařazovali v závěru hodin hodnocení splnění stanovených cílů a výkonů žáků. V některých hodinách byla patrná dílčí nekázeň některých žáků, tolerováno bylo jejich nesprávné sezení. Ve většině hodin vyučující opomíjeli korekci nesprávného držení těla žáků při čtení a psaní.

Všichni učitelé byli na výuku připraveni. Výukové cíle, které však byly jasně stanoveny pouze ojedinele, měly návaznost na předcházející učivo. Použité vyučovací metody a organizační formy zpravidla vycházely ze stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. Při činnostech s žáky jednotlivých ročníků bylo patrné vyvážené střídání přímých a nepřímých činností. V hodinách převažovaly frontální činnosti, uplatnění kooperativních žakovských činností bylo nízké. Prostor pro uplatnění individuálních potřeb a schopností žáků nebyl ve většině hodin výrazný. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva. Užité organizační formy byly vzhledem k počtu žáků ve skupinách zpravidla efektivní.

Členění hodin a tempo při výuce odpovídaly psychohygienickým zásadám. V hodinách bylo využíváno zastínění učeben žaluziemi. Učebny byly pravidelně větrány. Žáci měli dostatek času na zvládnutí stanovených úkolů. Podnětnost učeben měla průměrnou úroveň. V několika sledovaných hodinách, ve kterých nebylo užito umělé osvětlení, nepracovali žáci v optimálních světelných podmínkách. V průběhu vyučovacích hodin bylo pozitivním jevem samozřejmé uplatňování pitného režimu žáky. Žáci mají vypěstovány potřebné hygienické návyky. Relaxační prvky byly vyučujícími uplatněny pouze v několika hodinách.

Ve sledovaných hodinách byly využívány učebnice, pracovní sešity, pracovní listy a nakopírované pracovní texty. Na podporu učení vyučující zařazovali do výuky názorné pomůcky – mapy, atlasy, počítadla, nástěnné obrazy, globus. Využívána byla magnetická tabule s obrazovými aplikacemi, v hudební výchově instrumentální doprovod. Didaktická technika byla uplatněna pouze v jedné hodině. Podpora výuky názornými pomůckami měla celkově běžnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech učebního plánu programu Základní škola jsou hodnoceny jako průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Ve škole je vytvořen systém neformální vnitřní evaluace. Systém vnitřní evaluace zahrnuje mj. prověrky a kontrolní práce zadávané v rámci zajišťování podkladů pro klasifikaci žáků v jednotlivých předmětech. Pravidelně je kontrolována a hodnocena úroveň domácí přípravy žáků. Škola zapojuje talentované žáky do některých z vyhlášených soutěží.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají přehled o chování a prospěchu žáků. Ojedinelé výchovné problémy a neuspokojivý prospěch žáků jsou projednávány při průběžných neformálních kontaktech učitelů, analyzovány a jsou přijímána opatření k nápravě.

Škola v uplynulých letech zjišťovala u žáků 5. ročníku výsledky vzdělávání i pomocí vnějších evaluačních nástrojů – komerčních testů, které zjišťovaly kvalitu vědomostí a dovedností

v početních dovednostech, čtení a širším základu vzdělávání. Z výsledků dosažených žáky školy nevyplývá přijetí žádných opatření.

Z předložené dokumentace je patrné, že s výsledky výchovy a vzdělávání jsou na pedagogických radách pravidelně seznamováni všichni pedagogičtí pracovníci. Výsledky vzdělávání žáků jsou uveřejňovány ve výročních zprávách o činnosti školy.

Škola doposud nevytvořila ucelený systém evaluačních nástrojů s přesně stanovenými výstupy. Výuka tří a více ročníků v rámci jedné třídy je pro pedagogické pracovníky výrazně náročnější a limituje možnosti individuálního přístupu.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy v předmětech učebního plánu v základní škole

Pro průběh vzdělávání a výchovy bylo typické vyvážené střídání přímých a nepřímých činností. Při výuce převažovaly frontální činnosti. Průběh vzdělávání a výchovy má průměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 9. 7. 2001 pod čj. 21 023/01-21 s účinností od 1. 1. 2001.

Mezi doklady a podklady, které byly předloženy při zařazování školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, není závazný osudek okresního hygienika.

Listiny a úřední dokumenty vydávané školou jsou opatřovány kulatým úředním razítkem nebo podlouhlým úředním razítkem, přičemž název školy není shodný s názvem školy uvedeným v síti škol.

V rámci pitného režimu a racionální výživy zajišťuje škola pro žáky dotované mléko a jogurty.

Škola se aktivně podílí na přípravě, organizování a zajišťování kulturních a společenských akcí v rámci obce Častrov. Udržuje průběžné kontakty se spádovou školou a pravidelně s ní spolupracuje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 9. 7. 2001 pod čj. 21 023/01-21 s účinností od 1. 1. 2001,
- Zřizovací listina vydaná obcí Častrov dne 9. 5. 2001 s účinností ode dne 10. 5. 2001,
- Školní řád ze dne 3. září 2002,
- Vnitřní řád Základní školy Častrov,
- Plán práce na školní rok 2002/2003,
- rozvrhy tříd ve školním roce 2002/2003,
- doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků,

- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy za školní roky 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003,
- výkazy Škol (MŠMT) V 3-01 k 30. 9. 2000 a 30. 9. 2001,
- jmenný seznam žáků 1. – 5. ročníku ve školním roce 2001/2002,
- provozní řád základní školy,
- koncepce školy,
- záznamy z pedagogických rad,
- kronika školy,
- tematické plány učiva pro jednotlivé předměty,
- hospitační záznamy ředitelky školy,
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy,
- dotazník pro ředitele před inspekcí.

ZÁVĚR

Vzhledem ke skutečnosti, že většina týdně vyučovaných hodin je odučena učiteli bez vzdělání stanoveného platnou právní normou pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy, je patrné, že personální oblast má citelná slabá místa. Spojování více než dvou ročníků do jedné třídy klade zvýšené nároky na pedagogické pracovníky a snižuje efektivitu výchovně vzdělávacích činností.

V materiálně-technické oblasti jsou ve škole vytvořeny základní podmínky pro realizaci vzdělávacího programu. Přes zjevnou podporu ze strany zřizovatele školy není k dispozici modernější didaktická technika. Nevyhovující podmínky jsou pro výuku tělesné výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy odpovídají podmínkám málotřídní školy. Kladem je klidná atmosféra, vstřícnost pedagogů k potřebám žáků. Při výuce převažují frontální činnosti s minimem kooperativních činností.

Od poslední inspekce, která proběhla v termínu od 22. do 23. ledna 1998, došlo ke zlepšení kvality povinných a zejména školou vedených dalších dokumentů. Vedené materiály specifikují činnosti školy v krátkodobých i střednědobých časových intervalech. Dokumenty se střednědobým výhledem však nereflektují slabá místa v materiálně-technické a personální oblasti. Postupně jsou zlepšovány podmínky výuky. K výraznému zlepšení došlo v oblasti uspořádání sbírek a pomůcek pro výuku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Václav Strnad	Mgr. Václav Strnad v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Hana Vejvodová

V Pelhřimově dne 6. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....8. 11. 2002.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Jiřina Joudlová

Jiřina Joudlová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad referát školství Pelhřimov	2002-11-25	201/02
Zřizovatel: Obec Častrov	2002-11-25	202/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány
	-	